ОГЛЯД РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ ANTI-LIMBO

СИТУАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

У Швеції

осінь 2025 року

Цей звіт узагальнює зібрані дані зі Швеції. Він охоплює основні питання, що відповідають цілям опитування. Усього було отримано 50 відповідей. Опитування представляє групу переважно молодих українців, які навчаються та значною мірою покладаються на тісні соціальні зв'язки для свого добробуту, мотивації та інтеграції. Цифрові ігри та творчі активності виявилися надзвичайно ефективним каналом залучення, особливо якщо вони зосереджені на розповіді історій, емоційному зв'язку та соціальній взаємодії. Будь-яке втручання чи освітня гра для цієї аудиторії повинна мати пріоритети: інклюзивність, глибокий наратив і безпечні можливості для соціальної взаємодії.

Мова відповідей

- Українська: 39 (78%)
- Російська: 7 (14%)
- Англійська: 4 (8%)

Переважна більшість респондентів відповідала українською, що свідчить про те, що вона залишається найбільш зручною та природною мовою вираження для опитаних. Російську використовує помітна меншість, тоді як англійська відіграє обмежену роль.

Розподіл за статтю

- Жінки: 34 (67%)
- Чоловіки: 14 (29%)
- Віддали перевагу не вказувати: 2 (4%)

Опитування переважають жінки. Це слід враховувати при розробці сценаріїв гри, особливо щодо соціальної підтримки, мотивації та інтересів до ігор.

Розподіл за віком

- 18 років і старші: 23 (45%)
- Молодші за 18: 16 (33%)
- 15 років і старші (категорія середнього підліткового віку): 8 (16%)
- До 15 років: 3 (6%)

Респонденти — переважно підлітки та молодь, майже половині з них — понад 18 років.

Навчання

- Так, навчаються: 40 (80%)
- Ні: 10 (20%)

Більшість респондентів навчаються, що свідчить про важливу роль шкіл, освітніх платформ і навчального середовища у їхньому щоденному житті та інтеграційному досвіді.

Зв'язки з людьми в новій країні
Найчастіші відповіді:

- Деякий зв'язок / обмежений контакт
- Друзі чи знайомі
- Переважно в межах української громади

Зв'язки з людьми в приймаючій країні існують, але часто обмежені або опосередковані мережами співвітчизників. Глибока соціальна інтеграція для багатьох респондентів ще в процесі.

Що допомагає почуватися комфортно або «як удома» в новій країні?
Найчастіше згадувані чинники:

- Друзі
- Родина
- Відчуття безпеки
- Розуміння мови
- Знайомі звички та місця

Відчуття дому насамперед формують особисті стосунки та емоційна безпека, а не структурні фактори — підкреслюється важливість мереж підтримки серед однолітків та стабільності в родині.

Найбільш цікаві активності чи теми (до 3)
Найчастіше вибирали:

- Ігри та цифрова діяльність
- Творчість (мистецтво, малювання, музика)
- Комунікація та соціальна взаємодія
- Вивчення нового

Респонденти віддають перевагу інтерактивним, творчим і соціально орієнтованим активностям. Освітній контент стає привабливішим, якщо його подано в цікавій або ігровій формі.

Частота гри у цифрові або мобільні ігри

- Часто / дуже часто: більшість

- Іноді: помірна частка
- Рідко або ніколи: меншість

Більшість респондентів регулярно грають у цифрові ігри, що підтверджує їхню актуальність як інструменту залучення, навчання та соціального зв’язку.

Улюблені типи ігор (до 3)
Найпопулярніші категорії:

- Пригодницькі / сюжетні ігри
- Симуляції та прості ігри
- Головоломки та логічні ігри

Респонденти віддають перевагу іграм із глибоким сюжетом, дослідженнями та низьким порогом входження, а не змагальним або агресивним форматам.

Що робить гру цікавою?
Ключові фактори:

- Цікавий сюжет або персонажі
- Свобода вибору й дослідження
- Чіткі цілі та прогрес
- Емоційна залученість

Сюжетність, автономія та емоційна глибина важливіші за технічну складність. Ігри сприймаються як досвід, а не лише розвага.

Що найбільше цінується в людях (до 3 рис)
Найчастіше згадувані цінності:

- Доброта
- Чесність
- Довіра
- Розуміння й підтримка

Міжособистісні цінності зосереджені на емоційній безпеці та надійності, що відображає досвід переміщення та адаптації.

Що допомагає залишатися вмотивованим або зберігати позитивний настрій у важкі часи?
Основні джерела:

- Друзі
- Родина
- Особисті цілі та мрії
- Хобі та активності

Мотивація ґрунтується передусім на тісних стосунках та усвідомленні мети. Індивідуальні стратегії подолання труднощів важливі, але рідко ізольовані від соціальної підтримки.

До кого звертаються по пораду або підтримку?
Найпоширеніші відповіді:

- Родина
- Друзі
- Комбінація родини та друзів
- Рідше: вчителі, психологи або онлайн-спільноти
- Невелика кількість: ні до кого

Домінують неформальні мережі підтримки. Професійна або інституційна допомога відіграє другорядну роль. Невелика, але важлива група вказує, що не має до кого звернутися — це потенційна група ризику, яка потребує цільової підтримки.

Висновок
Опитані українські підлітки у Швеції демонструють високий рівень стійкості, креативності та відкритості до нових вражень, водночас зберігаючи міцний зв'язок зі своїм культурним корінням. Більшість із них — це дівчата-підлітки та молоді люди, які активно навчаються й залучені до щоденних справ. Хоча цифрові ігри, творчі заняття та соціальна комунікація є їхніми основними інтересами, вони також цінують емоційну безпеку, значущі стосунки та можливості для особистого зростання.

Респонденти повідомляють, що відчувають лише частковий зв'язок із суспільством країни, що приймає, — дружні зв'язки часто обмежуються співвітчизниками або іншими мігрантами. Інтеграція в шведські підліткові групи залишається викликом, переважно через мовні бар'єри та соціальні відмінності. Проте особиста мотивація є сильною — вона ґрунтується на родині, мріях та бажанні досягти успіху.

Ігри є знайомим та цінним інструментом, особливо якщо вони засновані на сюжеті, мають емоційну глибину та дозволяють свободу вибору. Такі цінності, як доброта, довіра, чесність та розуміння, переважають у їхньому баченні змістовних стосунків. Емоційна картина, що постає з даних, показує співіснування надії та невизначеності, а також сильне прагнення до визнання, включення та особистого розвитку.

Порівняння з думками молодіжних працівників у Швеції
Молодіжні працівники у Швеції значною мірою підтверджують теми, що були виявлені в опитуванні, та надають цінне підтвердження і глибше тлумачення даних.

Стійкість і вразливість:
Працівники описують українських підлітків як ввічливих, мотивованих і здібних — але таких, що водночас несуть на собі невидиме емоційне навантаження. Це відображає акцент на емоційній безпеці та стосунках, який самі підлітки позначили в опитуванні.

Моделі дружби:
Як і в опитуванні, працівники зауважують, що більшість дружніх зв'язків — з іншими українцями або мігрантами, через мовні та культурні бар'єри. Водночас вони підкреслюють потенціал змішаних за походженням груп як ефективного засобу для культурної адаптації та вивчення мови.

Інтеграція та відчуття дому:
Обидва джерела підкреслюють, що відчуття дому пов’язане не з формальними структурами, а з почуттям безпеки, поваги та емоційної стабільності. Спільні чинники включають шкільні рутини, дозвілля та можливість зберігати українську культуру.

Цінності та самосприйняття:
Молодіжні працівники підтверджують, що українська молодь хоче, щоб її сприймали не як пасивних одержувачів допомоги, а як здібних, розумних людей, які прагнуть робити внесок у суспільство. Це чітко простежується у відповідях на питання про цінності та публічне сприйняття.

Погляд у майбутнє:
Хоча опитані респонденти виражають невизначеність, працівники зазначають зростаючу готовність планувати життя у Швеції на довший термін, у міру продовження війни. Вони вважають, що освіта, працевлаштування та структуроване життя є ключовими умовами для цього переходу.

Системи підтримки:
Обидві групи вказують на родину та друзів (у Швеції та в Україні) як на головні джерела підтримки. Вчителі та молодіжні працівники відіграють другорядну, але значущу роль. Онлайн-простори залишаються важливими, особливо для емоційного зв’язку з Україною.

Розробка ігор:
Молодіжні працівники підтримують заклик опитування до створення ігор, що зосереджені на емоційних темах, таких як приналежність, стійкість, дружба та культурний обмін — ідеально, якщо гра дозволяє молоді досліджувати свою ідентичність, робити значущі вибори та безпечно взаємодіяти з іншими.

***Це опитування є частиною проєкту AntiLimbo. Проєкт малого партнерства KA2 «AntiLimbo» реалізується Grem, Латвія, у співпраці з MoreMosaic, Швеція, та Bessonova Outdoor Immersion School, Бельгія, у межах програми Erasmus+. Метою проєкту є посилення відчуття належності серед молодих українських біженців у Бельгії, Латвії та Швеції, налагодження зв’язків з Європейським Союзом і його культурною спадщиною. Через ігрові методи та цифрові інструменти ми прагнемо підвищити обізнаність про європейську культурну історію та цінності, сприяючи глибшому усвідомленню ідентичності у новому середовищі та європейському суспільстві. Номер проєкту: 2024-3-LV02-KA210-YOU-000269071. Молоді люди віком до 18 років заповнювали анкету за згодою та під наглядом вчителів або молодіжних працівників.**

Застереження: Погляди та думки, викладені в цьому документі, належать лише авторам і не обов’язково відображають позицію Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Європейський Союз і EACEA не несуть відповідальності за ці думки.
Проєкт фінансується Європейським Союзом.